

Društveni vestnik.

Izkaz računa „Narodne šole“.

Zap. št.	Koliko	D o h o d k i	Posamič		Vkupe	
			gld.	kr.	gld.	kr.
1		I. Ostanek blagajnični iz preteklega leta 1889/90			176	24
		II. Vplačila: a) ljudskih šol in sicer:				
2	6	društvenikov po 1 gld.	6	—		
3	29	" " 2 "	58	—		
4	24	" " 3 "	72	50		
5	7	" " 4 " (+ 50 kr.)	28	50		
6	19	" " 5 " (+ 86 kr.)	95	86		
7	1	" " 6 "	6	—		
8	2	" " 7 "	14	—		
9	1	" " 8 "	8	—		
10	1	" " 9 "	9	—		
11	8	" " 10 "	80	68		
12	1	" " 11 " (+ 68 kr.)	11	—		
13	2	" " 15 "	30	—		
14	1	" " 20 "	20	—		
15	1	" " 30 " (+ 85 kr.)	30	85		
16	1	" " 47 " (+ 25 kr.)	47	25		
	104	ljudskih šol je vplačalo			517	64
		b) učiteljev in sicer:				
17	10	društvenikov po 1 gld. (+ 20 kr.)	10	20		
18	12	" " 2 " (+ 50 kr.)	24	50		
19	10	" " 3 " (+ 60 kr.)	30	60		
20	3	" " 4 "	12	—		
21	4	" " 5 "	20	—		
22	1	" " 6 "	6	—		
23	3	" " 7 "	21	—		
24	1	" " 8 "	8	—		
25	2	" " 10 "	20	—		
26	1	" " 14 "	14	—		
27	1	" " 28 "	28	—		
	48	učiteljev je vplačalo			194	30
		III. Drugi dohodki, podpore, darila:				
28		Za prodane knjižice iz društvene zaloge			19	25
29		Podpora veleslavnega deželnega zbora	200	—		
30		" " mestnega zbora	200	—		
31		" " slavne kranjske hranilnice	200	—		
32		Darilo vsakoletno vis. rod. g. dr. vit. Fr. Močnika v Gradci	15	—		
33		Darila 4 dobrotnikov	10	—		
		Vsota dohodkov pod III.			625	—
		IV. Vplačila novih ustanovnikov:				
34	10	ljudskih šol po 20 gld.	200	—		
35	1	sl. Kmetijska posejilnica za ljublj. okolico I. rok	10	—		
36	1	sl. Obrtno pomožno društvo II. rok	10	—		
37	1	sl. Ciril-Metodova družba	20	—		
	13	Vsota vplačane ustanovnine			240	—
		Glavna vsota dohodkov			1772	43
		V. Društvena imovina ob sklepu računa:				
38	32	Ustanovnin naloženih na knjižice 74. 2593. 180248	585	—		
39		Obresti od naložene ustanovnine	28	—		
40		Blagajnični ostanek poleg zaloge	235	65		
		Vsota	848	65		

Zaporedno štev.	Koliko	T r o š k i	gld.	kr.
1	231	Učnih knjig šolskih in pomožnih	49	28
2	61257	lepopisnic, spisovnic in številnic	471	02
3	299	škafje jeklenih peres	98	70
4	625 ^{1/2}	tucatov peresnih držal	36	70
5	578	škričljnih in prožnih tablic	37	21
6	204	škafje črtalnikov	44	66
7	888	tucatov svinčnikov	80	60
8	9800	risank velikih in malih	173	86
9	37	škafje radirk	35	16
10	1	rizma pisnega in pivnega papirja	5	20
11		Učila za čitanje, nazorni pouk, številjenje, risanje, zemljepis in naravoslovje	181	16
12		Razpošiljanje	14	37
13		Upravnina, dopisnina, stanarina in postrežnina	68	86
14		Naložena nova ustanovna	240	—
		Vsota	1536	78
15		Blagajnična gotovina ob sklepu računa	235	65
		Vse skupaj	1772	43
		Društvenikom naklonjene podpore v šolskem blagu:		
a	104	ljudskim šolam za vplačanih 517 gld. 64 kr.	817	48
b	48	učiteljem vračila za vplačanih 194 gld. 30 kr.	326	97
c	13	ljudskim šolam darovanega blaga za	54	41
d	165	deležnikom se je toraj razdelilo blaga za	1198	86
		V Ljubljani, dne 15. kimovca 1891.		

Feliks Stegnar,
načelnik.

M. Močnik,
blagajnik.

Račune pregledali in z blagajničnim zapisnikom v popolnem soglasji našli:

Frančišek Kokač, Ivan Krulec, J. Borštnik.

Iz našega društva. Dne 7. grudnia t. l. je imel odbor »Slov. učit. društva v Ljubljani« svojo šesto sejo.

Po predsednikovem govoru in tajnikovem poročilu, se je razgovarjalo, kako naj bi naše društvo praznovalo v prihodnjem letu slavnost Komenskega.

Po mnogih predlogih in nasvetih se je končno sklenilo:

1.) Povabili se bodo gg. učitelji-pevci in gđe. učiteljice-pevke k sodelovanju in ako se jih zadostno število oglasi, bode se napravil koncert.

2.) Ako pa ne bode koncerta, naj se napravi velikončni torek t. j. 19. mal. travna 1892. slavnostni večer s slavnostnim gozdom, petjem in vojaško godbo.

Vestnik.

Osobne vesti. G. Ivan Šubie, začasni vodja c. kr. strokovnih šol v Ljubljani, imenovan je stalnim ravnateljem teh zavodov. — G. Jožef Kožuh, profesor na učiteljski v Kopru, imenovan je okrajnim šolskim nadzornikom. — G. Albert Kolbesen, drugi učitelj v Starem Trgu pri Poljanah, dobil je službo na novoustanovljeni jednorazrednici v Črešnjavi (črnomaljski okraj). — G. Jožef Gorečan dobil je službo namestnega učitelja na jednorazrednici v Ratečah. — G. Frančišek Gross, stalni učitelj in voditelj v Predosljih (kranjski okraj) gre za stalnega učitelja-voditelja v Zagorje (postojnski okraj). g. Karol Česnik, stalni učitelj in voditelj v Zagorji pa v istem službenem razmerji v Predoslje.

Šolske delarne. Na novo se je zopet otvorila šolska delarna na ljudski šoli v Postojini. Letos se poučuje v lepljenstvu. Za nakup potrebnega orodja in tvarine je tamošnji krajni šolski svet dovolil 50 gld.

Torej je sedaj na Kranjskem že 6 šolskih delarn in sicer v Ljubljani (II. mestna deska šola), v Dol. Logatci, v Krškem, v Šmartnem pri Litiji, na Trati pri Loki in v Postojini.

Šolskih nadzornikov je bilo v Avstriji koncem leta 1890. skupaj 324. Med njimi je bilo 84 ljudskih učiteljev, 31 učiteljev na učiteljskih vadicah, 53 ravnateljev meščanskih šol, 29 profesorjev na učiteljskih ustanovah, 9 ravnateljev na učiteljskih in semeniških, 84 gimnazijskih in realnih profesorjev, 7 gimnazijskih ravnateljev, 4 ravnatelji in profesorji srednjih šol v pokoji, 10 kanonikov in župnikov. — Na Kranjskem je 13 okrajnih šolskih nadzornikov, in sicer 5 nadučiteljev, 1 vadični učitelj, 1 učitelj na meščanski šoli, 5 profesorjev in 1 gimnazijski ravnatelj.

Družba sv. Mohorja je pričela z razpošiljanjem družinskih knjig za to leto, katerih je šest, namreč: Koledar za l. 1892. Življenje svetnikov, Življenje Marije in sv. Jožefa, Slovenske večernice 45. zv., Občna zgodovina 15. snopč, Fizika, ali nauk o narodi, 2. knjiga, Gospod, teči mi pomagaj — molitvena knjiga. Družba šteje letos 51.827 članov. V ljubljanski škofiji se je pomnožilo število udov za 1853; sploh je pa naraslo število udov v vseh krajih, veseli dokaz, da družba vzlic ogromnemu številu udov še ni dospela do svojega vrhunca. V vsem je pristopilo novih udov 3743, kar je gotovo lepo število in dokazuje, kako globoke korenine ima družba med narodom. Sploh je pa tolik naraščaj najboljši dokaz, kako blagodejen sad rodi današnje ljudsko šolstvo ter daje ljudskemu učiteljstvu slovenskemu najboljše pričalo pridnosti.

Slavni češki skladatelj Dvořák pojde v Ameriko in sicer v Chicago, kjer bode imel 16.000 do-

larjev na leto, da poučuje v kompoziciji in orkestraciji.

Na Francoskem je 22.025 zasebnih katoliških šol, koje obiskuje 2.087.571 otrok.

Dr. Roskovanyi, škof v Nitri na Ogrskem, je povodom svoje 40 letnice založil 200.000 gld. v podporo ubogih duhovnikov in učiteljev.

31. grudnia 1890. l. so našli v Cislitaniji 23.477.069 prebivalcev, t. j. 1.682.838 ali 7.72% več kakor pred 10 leti. Slovencev so našli 1.176.535, t. j. za 36.231 ali 3.18% več kakor pred 10 leti. Število Nemcev se je pomnožilo za 5.66%, Čehov za 5.65%, število Poljakov za 15.08%, število Rusinov za 11.06%, število Srbohrvatov za 14.04%, število Italijanov za 0.9% in število Rumunov za 9.55% v teku desetih let.

Število Slovencev se je razven Koroške povsod nekoliko pomnožilo, najbolj seveda na Kranjskem, kjer je 94.07% Slovencev in 5.66% Nemcev, torej Slovencev v primeri za 0.4% več kakor pred 10 leti.

J. B.

„Zeitschrift des Vereines österr. Zeichenlehrer“ se imenuje list, ki velja za celo leto 3 gld. ter izhaja na Dunaji in prinaša raznovrstno risarsko gradivo s podobami. Posebno zanimivo je poročilo komisije o risarski reformi v ljudski šoli, ki se bode tudi še prihodnje leto nadaljevalo. Ta list prav toplo priporočamo slovenskim učiteljem, posebno pa našim okrajnim učiteljskim knjižnicam. Naročnina naj se pošlje pod naslovom: „Hermann Eichinger, Wien, V. Wienstrasse Nr. 77.“

J. B.

Časopis za Eskime. V Gothartu v Grenlandiji je ustanovil neki Grenlandec Lars Möller »časopis«, pri katerem opravlja vse sam, uredništvo, stavljenje, tisk in razpečevanje lista. List je namenjen ljudem, ki niti čitati ne znajo in se bodo tej umetnosti priučili polagoma. Prve številke so imele samo okorne risarje, da so vzbujale radovednost; potem je začel izdavatelj s črkami, zlogi in besedami, po vzgledu naših prvih šolskih knjig, potem s celimi stavki.

Ne puščajte otrok samih! Na Dunaji je utonil 18mesečni otrok v malem sodu vode, ki je stal v kuhinji. Mati je pustila dečka in poltretje leto staro deklico sama doma. Ko se vrne, najde dečka v sodu, kamor se je brzkone igranje prekopicnil na glavo, tako da so noge gledale iz vode. Vse prizadevanje je bilo zaman, otrok je bil mrtev.

Na Angleškem je naraslo z dnem 1. kimovca število šolo obiskujočih otrok. Akopram ne zapoveduje Angležem zakon šolo obiskovati, vendar je na